

สุชาติ จันทสิริยากร, ศศิธรณ์ มาแอกเคียน, เจษฎา ธนกิจเจริญกุล, นริศ บุญธนภัทร และฐิติพงษ์ ยิ่งยง

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 3 - 9 สิงหาคม 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคไขหวัดนก 2 ราย ที่จังหวัดสมุทรปราการ เด็กอายุ 8 ปี และ 13 ปี อยู่หมู่ที่ 8 ตำบลบางโปรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ เริ่มป่วยวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ด้วยอาการมีไข้ปวดศีรษะ และถ่ายเหลว ไม่มีอาการไอ ไม่มีน้ำมูก และไม่มีอาการเหนื่อยหอบ ไปรับการรักษาที่สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ในวันที่ 5 สิงหาคม 2557 วัดอุณหภูมิร่างกายได้ 37 องศาเซลเซียส แพทย์วินิจฉัย acute febrile illness ให้ยาพาราเซตามอลกลับไปรับประทานที่บ้าน ทำ nasopharyngeal swab ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคไขหวัดนกที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่ ชนิด H5N1 ทั้ง 2 ตัวอย่าง หลังได้รับการรักษาผู้ป่วยทั้ง 2 ราย อาการหายเป็นปกติ

ผู้ป่วยทั้ง 2 รายดังกล่าว เป็นพี่น้องกัน มีประวัติสัมผัสไก่ อายุ 10 เดือนที่ป่วยตายโดยไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งเป็นไก่ที่ผู้ปกครองซื้อมาให้เล่นตั้งแต่ตัวเล็กๆ จำนวน 4 ตัว โดยเลี้ยงไว้แบบปล่อยบริเวณบ้าน วันที่ 1 สิงหาคม 2557 ไก่เริ่มมีอาการหงอย จำนวน 2 ตัว วันที่ 3 สิงหาคม 2557 มีไก่ตาย 2 ตัว และไก่ที่เหลืออีก 2 ตัว เริ่มหงอยและตายในวันต่อมา ผู้ปกครองนำไปทิ้งถังขยะและไม่ได้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือปศุสัตว์จังหวัด เพื่อนบ้านไม่มีใครเลี้ยงไก่หรือสัตว์ปีก ไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน

2. การระบาดของโรคไขหวัดใหญ่ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 14 กรกฎาคม - 5 สิงหาคม 2557 พบผู้ป่วยเป็นนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งในตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ป่วยด้วยอาการไอ (ร้อยละ 69.4) มีน้ำมูก (ร้อยละ 55.5) เจ็บคอ (ร้อยละ 52.8) ปวดศีรษะ (ร้อยละ 25.8) มีไข้ (ร้อยละ 41.7) ปวดเมื่อยตามร่างกาย (ร้อยละ 19.4) ท้องเสีย (ร้อยละ 16.7) หรืออาเจียน (ร้อยละ 5.6) รวม 36 ราย จากนักเรียนทั้งหมด 98 คน อัตราป่วยร้อยละ 36.7 อายุตั้งแต่ 6 - 17 ปี เป็นนักเรียนหญิง 22 ราย นักเรียนชาย 14 ราย กระจายทุกชั้นเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลหางดง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบวกร หรือ

คลินิกเอกชน รวมทั้งหมด 17 ราย ซึ่ยอมรับประทานเอง 4 ราย และไม่ได้รักษา 15 ราย ทำ throat swab ผู้ป่วย 1 ราย ตรวจด้วยวิธี rapid test ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่ ชนิด B ทีม SRRT อำเภอหางดงและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบวกร สอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว พร้อมทั้งเฝ้าระวังเพื่อค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ในโรงเรียนระหว่างวันที่ 6 - 19 สิงหาคม 2557 ประสานเทศบาลหนองตองและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน ให้ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเสียงตามสายเรื่องโรคไขหวัดใหญ่ในชุมชน หากมีอาการป่วยให้ไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อรับการรักษาทันที รวมทั้งได้แนะนำทางโรงเรียนให้เน้นย้ำเรื่องการรักษาความสะอาดและสุขวิทยาส่วนบุคคลของครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน

3. การระบาดของโรคตาแดงในกลุ่มผู้ต้องขังชายในเรือนจำแห่งหนึ่งจังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม - 7 สิงหาคม 2557 พบผู้ป่วยด้วยอาการตาแดง บางรายมีอาการปวดตา มีขี้ต่าน้ำตาไหล กลัวแสง เปลือกตาบวม หรือมีเลือดออกที่เยื่อตาขาวด้วย รวม 340 ราย จากจำนวนผู้ต้องขังชายทั้งหมด 1,975 คน อัตราป่วยร้อยละ 17.22 อายุตั้งแต่ 18 - 72 ปี กระจายทุกเรือนนอนที่มีทั้งหมด 3 อาคาร ทำ conjunctival swab ผู้ป่วย 5 ราย ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจ ยังพบผู้ป่วยรายใหม่วันละประมาณ 30 ราย ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ทางเรือนจำยังไม่ได้แยกผู้ป่วยออกจากกลุ่มที่ยังไม่มีอาการป่วย เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านสถานที่

ทีม SRRT โรงพยาบาลร้อยเอ็ดและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ดสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว ให้สุศึกษาเรื่องโรคตาแดงและสุขวิทยาส่วนบุคคลแก่ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ แนะนำให้ทางเรือนจำแยกผู้ที่มีอาการป่วยทุกรายออกจากผู้ที่ยังไม่ป่วยเป็นเวลา 7 วัน รวมทั้งให้คัดกรองและค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ทุกเช้า พร้อมทั้งได้ประสานให้มีการประชุมสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนทุกอำเภอเรื่องการระบาดของโรคตาแดงและการป้องกันตนเอง

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคไข้เลือดออกเดงกี

1) ประเทศเม็กซิโก ระหว่างเดือนมกราคม – กรกฎาคม 2557 กรมสุขภาพของเมืองร่างกุ้งได้รับรายงานผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงและแพทย์รับไว้รักษาในโรงพยาบาลแล้วจำนวนไม่น้อยกว่า 1,200 ราย เสียชีวิต 12 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 1 ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็ก

2) ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 2 สิงหาคม 2557 พบผู้ป่วยที่รัฐปีนังรวม 1,116 ราย เสียชีวิต 5 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.45

3) ประเทศฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 10 สิงหาคม 2557 กรมสุขภาพของเกาะมินดาเนา ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ ได้รับรายงานผู้ป่วยแล้วไม่น้อยกว่า 3,000 ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิตไม่น้อยกว่า 12 ราย จำนวนผู้ป่วยในเดือนสิงหาคม 2557 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

2. การระบาดของโรคลีเจียนเนิร์ที่รัฐอลาบามา สหรัฐอเมริกา ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม 2557 พบกลุ่มนักท่องเที่ยวจาก North Alabama ที่เดินทางมาชมการแข่งขัน

กีฬาซอฟท์บอล (series of softball tournament) ที่เมือง Gadsden เมือง Millbrook และเมือง Birmingham ป่วยด้วยอาการมีไข้ ไอ คลื่นไส้ อาเจียน หรืออุจจาระร่วง รวม 16 ราย จากสมาชิกทั้งหมด 40 คน อัตราป่วยร้อยละ 30 ในจำนวนนี้ ตรวจพบเชื้อ Legionella จำนวน 3 ราย ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 16 กรกฎาคม 2557 คาดว่าผู้ป่วยกลุ่มนี้น่าจะติดเชื้อในช่วงวันที่ 12 กรกฎาคม 2557 สงสัยโรงแรมแห่งหนึ่งในเมือง Elmore County จะเป็นแหล่งโรค อยู่ระหว่างรอผลการตรวจตัวอย่างที่เก็บจากสิ่งแวดล้อมเพื่อยืนยันแหล่งโรค

3. การระบาดของโรคไวรัสตับอักเสบ ชนิดอี ในค่ายพักพิงชั่วคราว ประเทศเอธิโอเปีย ระหว่างเดือนเมษายน – กรกฎาคม 2557 พบผู้อพยพชาวซูดานใต้ป่วย 367 ราย จากทั้งหมด 247,554 คน อัตราป่วยร้อยละ 0.15 ในจำนวนนี้เสียชีวิต 13 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 3.5 โรคไวรัสตับอักเสบ ชนิดอี สามารถติดต่อได้จากการรับประทานอาหาร/น้ำ หรือการรับเลือด ที่ปนเปื้อนเชื้อโรคนี การถ่ายทอดเชื้อจากหญิงตั้งครรภ์สู่ลูกในท้อง หรือจากสัตว์สู่คน ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีอาการตัวเหลือง มีไข้ ซึม และเบื่ออาหาร ซึ่งคล้ายๆ กับผู้ป่วยโรคไวรัสตับอักเสบ ชนิดเอ ปัจจุบันยังไม่มียารักษาหรือวัคซีนป้องกันโรคนี

สามารถติดตาม
แนวทางการดำเนินงาน
เฝ้าระวัง สอบสวน ป้องกัน
และควบคุม
โรคติดต่ออีโบล่า
ประเทศไทย
ได้ที่เว็บไซต์
สำนักระบาดวิทยา
กรมควบคุมโรค
<http://www.boe.moph.go.th/ebola.php>

